

— 59 —

Kalksalpeter.

(Litteratur: Birkeland og Eyde: Norsk Salpeterindustri; Teknisk Ugeblad 1906. — Eyde: Den norske Salpeterindustri. Kjøbenhavn 1906. — J. Bjerknes: Birkeland-Eydes Kalciumnitrat. Kristiania 1906).

Fremstilling.

Kalksalpeteret findes næsten overalt i Akerjorden, hvor det dannes ved Omsætning mellem den ved de organiske Stoffers Nitri-fikation opstaaede Salpetersyre med Jordens naturlige Kalkindhold. Det dannes ogsaa i de før omtalte Salpeterplantager (se S. 58), naar man til Jorden sætter kalkholdigt Materiale, og vindes da ved Udludning af denne.

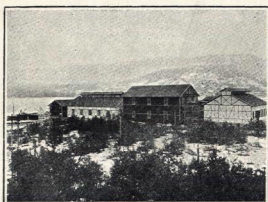

Fig. 14. Salpeterfabriken paa Notodden.

Nogen Betydning har dette Stof dog først faaet ved sin fabrikmæssige Fremstilling efter *Birkelands og Eydes* Metode af den atmosfæriske Luft.

Allerede i 1785 viste *Cavendish*, at naar elektriske Gnister slog over gjennem atmosfærisk Luft, forenede Luftens to Hovedbestanddele sig og gav ved Omsætning med den tilstedeværende Lufts Fugtighed Anledning til Dannelsen af den Salpetersyre, som altid findes i Luften og derfor tilføres Jorden med Nedbøren.

Først ved Elektroteknikens mægtige Udvikling i den nyeste Tid er det lykkedes at iværksætte denne Oxydation af det atmosfæriske Kvælstof i saadan Skala, at det har kunnet faa nogen teknisk Anvendelse.